

Organisationsstrategi för

Sveriges samarbete med Afrikanska utvecklingsbankgruppen

2020–2023

Innehåll

Inledning	3
Organisationens uppdrag och verksamhet.....	4
Inriktning och svenska prioriteringar	5
Prioriteringar gällande organisationens arbetssätt	7
Påverkansarbete och former för samverkan	10
Stöd till AfDBs samfinansieringsfonder	11
Uppföljning	11

Inledning

Strategins omfattning

Denna strategi ligger till grund för Sveriges samarbete med Afrikanska utvecklingsbanken (AfDB) under åren 2020–2023. Den styr dels Sveriges agerande i det löpande styrelsearbetet, dels agerandet i kommande finansieringsförhandlingar, bl.a. påfyllnad av Afrikanska utvecklingsfonden (ADF), och uppföljningsarbetet av dessa.

Målet för svenskt internationellt bistånd är att skapa förutsättningar för bättre levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck. Strategin vägleds av policyramverket för svenskt utvecklingssamarbete och humanitärt bistånd (Skr. 2016/17:60), politiken för global utveckling (prop. 2002/03:122) med dess övergripande mål att bidra till en rättvis och hållbar global utveckling,

samt svensk strategi för multilateralt utvecklingssamarbete. Till grund för strategin ligger även den organisationsbedömning Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) fastställde för AfDB 2019.

Organisationens uppdrag och verksamhet

Afrikanska utvecklingsbankgruppen har två huvuddelar; Afrikanska utvecklingsbanken, främst för lån på väsentligen kommersiella villkor till medelinkomstländer och till privata företag, samt Afrikanska utvecklingsfonden för bidrag och förmånliga lån till låginkomstländer.

AfDB:s mandat

AfDB grundades 1964 med det övergripande mandatet att bidra till ekonomisk utveckling och sociala framsteg i Afrika. Bankens 10-åriga strategi för 2013–2022

anger två sammanhängande mål, att främja inkluderande tillväxt i övergången till en grön ekonomi. Dessa mål ska uppnås främst genom insatser på följande fem prioriterade områden; infrastruktur, regional integration, god samhällsstyrning, privatsektorutveckling samt högre och yrkesutbildning, med tre tvärgående teman; sviktande stater, livsmedelssäkerhet och jämställdhet.

Med sitt övergripande mandat att främja utveckling i Afrika har AfDB-gruppen hög relevans för

regeringens biståndspolitiska mål att skapa förutsättningar för bättre levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck. Genom sitt köp av aktier i banken och med regelbundna finansiella kärnstöd till ADF samt bidrag från framför allt Sida till AfDB:s samfinansieringsfonder bidrar regeringen till de närmare mål i bankgruppens verksamhet som är fastställda i gruppens långsiktiga strategi för 2013–2022.

Inriktning och svenska prioriteringar

Trots betydande framsteg och hög tillväxt under det senaste decenniet präglar fortfarande djup och utbredd fattigdom och växande klyftor afrikanska länder. Världens fattiga koncentreras i allt högre utsträckning till Afrika. Den höga befolkningstillväxten innebär att det i dag är fler afrikaner som lever i fattigdom än 1990. Stora brister i jämställdhet hämmar utveckling på kontinenten, och många afrikanska länder är bland de mest sårbara för effekterna av miljö- och klimatförändringar. Utarmningen av den biologiska

mångfalden är också ett hot mot bl.a. livsmedelsförsörjning i Afrika. Våld och väpnad konflikt är vidare ett av de största hindren för ekonomisk och social utveckling i Afrika och utvecklingssamarbetet är en viktig del i det konfliktförebyggande arbetet. Därför ska ett miljö- och klimatperspektiv, ett jämställdhetsperspektiv liksom ett konfliktperspektiv, med helhetssyn på orsaker och lösningar, systematiskt integreras i det svenska utvecklingssamarbetet med AfDB.

AfDB ska bidra till genomförandet av 2030 Agendan, Addis Abeba Action Agenda samt Parisavtalet om klimat i en afrikansk kontext. Regeringen slår fast att Sverige ska verka för att AfDB fortsatt utvecklar verksamheten inom framför allt tre områden: en hållbar inkluderande ekonomisk utveckling, miljö och klimat, samt jämställdhet. Regeringen avser att inom ramen för AfDB:s 10-åriga strategi (2013 – 2022) driva arbetet i banken utifrån nedan angivna prioriteringar. Fokus ska vara att påverka på policynivå.

Hållbar inkluderande ekonomisk utveckling

- AfDB ska bidra till insatser som stärker förutsättningarna för fattiga människor att på ett jämställt sätt delta i ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbara tillväxtprocesser. Kopplingen mellan de omfattande infrastrukturinvesteringar banken gör, och tillväxt som kommer fattiga människor tillgodo bör utvecklas ytterligare. Framför allt handlar det om att säkerställa att insatser prioriteras och utformas med avsikt att skapa bättre möjligheter för fattiga kvinnor och män att delta i ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar tillväxt. Detta kan exempelvis ske genom främjande av social

dialog och betoning på skapande av produktiva arbetstillfällen med anständiga arbetsvillkor.

- AfDB ska öka fokus på institutionsuppbyggnad som stärker en demokratisk, rättsäker, öppen och effektiv förvaltning. Detta kan exempelvis ske genom stärkt arbete mot korruption, stöd för ökad inhemsk resursmobilisering, minskad skatteflykt, förbättrat ansvarsutkrävande och stärkt offentlig-finansiell styrning.
- AfDB ska främja ett investeringsvänligt klimat. Särskilt fokus bör läggas på mer

inkluderande och effektiva marknader och möjligheter för fattiga människor att delta i tillväxtprocesser. AfDB ska öka finansieringen och rådgivningen till förmån för hållbar privatsektorutveckling i de fattigaste länderna, inklusive stärkt arbete för kvinnors och unga vuxnas företagande. Fokus ska ligga på små och medelstora företag.

- AfDB ska utöka och utveckla stödet till en fri och rättvis handel som instrument för fattigdomsminskning.

Miljö och klimat

- AfDB ska systematiskt integrera miljö- och klimatperspektivet i hela verksamheten, med särskilt fokus på genomförande på plats i samarbetsländerna och inte minst genom policyrådgivning.
 - AfDB ska ge samarbetsländerna stöd i processen att genomföra sina NDCs¹. Investeringar i och stöd till fossil energi ska fasas ut. AfDB ska avsevärt minska sådana investeringar och betydligt öka investeringar i förnybar energi samt anta ambitiösa och tidsatta mål för att öka andelen förnybar energi. Som ett första steg ska AfDB formalisera sitt ställningstagande att inte investera i kolkraft. AfDB ska också bidra till att minska utsläppen från befintlig infrastruktur och öka investeringar i energieffektivisering. Vidare ska AfDB
- arbeta för utfasning av subventioner till fossila bränslen.
- AfDB ska utveckla och applicera differentierad prissättning för investeringar i energiprojekt, med lägre räntesatser för investeringar i förnybar energi.
 - AfDB ska utveckla, stödja och kanalisera innovativ miljö- och klimatrelaterad finansiering (exempelvis gröna obligationer), stödja inkludering av hållbarhetsaspekter och bedömning av livscykelkostnader i upphandlingar, samt utveckla och stödja marknadsmekanismer som främjar omställning till en koldioxidneutral utveckling, inkl. prissättning på utsläpp av växthusgaser.
- AfDB ska stärka arbetet för miljömässigt hållbart nyttjande av naturresurser och ekosystemtjänster samt hållbar hantering av kemikalier och avfall. I detta ingår även att främja incitament för privata sektorn att göra hållbara investeringar. AfDB ska särskilt öka den vikt som läggs vid biodiversitet i den generella riskbedömningen i samband med investeringsbeslut. AfDB ska bl.a. öka kunskapen om sambanden mellan ekonomisk utveckling och ekosystem respektive biodiversitet, inte minst inom ramen för stödet till jordbruksutveckling.
 - AfDB ska bidra till stärkt kapacitet i samarbetsländerna att förebygga, hantera och minska utsattheten för katastrofer.

1 Nationally Determined Contributions (NDCs) är nationellt fastställda åtagande för att genomföra Parisöverenskommelse.

Jämställdhet

- AfDB ska systematiskt integrera jämställdhetsperspektivet i hela verksamheten och verka för att ett jämställdhetsperspektiv inlemmas i samtliga landsstrategier med särskilt fokus på genomförande i samarbetsländerna, inte minst genom policyrådgivning.
 - AfDB ska särskilt fokusera på kvinnors ekonomiska aktörskap.
 - AfDB ska i all verksamhet utgå från ett rättighetsbaserat perspektiv.
 - AfDB ska säkerställa att tillräckliga interna resurser och
- institutionell förmåga finns för att effektivt driva bankens jämställdhetsarbete.
- AfDB ska säkerställa att resultat inom jämställdhetsområdet följs upp och utvärderas systematiskt.

Prioriteringar gällande organisationens arbetssätt

Regeringskansliet gör bedömningen att AfDB:s interna effektivitet har förstärkts genom en rad reformer de senaste tio åren, och även om effektiviteten idag på det hela taget är god kvarstår dock fortfarande behov av ytterligare förstärkningar. Det tydliga afrikanska ägarskapet och engagemanget i AfDB bör värnas.

Med utgångspunkt i Regeringskansliets bedömning av AfDB avser regeringen att driva nedanstående frågor gällande organisationens arbetssätt. Regeringen bedömer att genomslag för dessa frågor kan bidra till att nå de förväntade resultat som är angivna ovan.

- AfDB ska använda organisationsövergripande resultatramverk som är av hög kvalitet och i linje med den övergripande strategin, inte minst för att möjliggöra ansvarsutkrävande.
- AfDB ska använda sig av ett tydligt och starkt regelverk (safeguards) för miljömässiga och sociala standarder för investeringsprojekt som ska inkludera en hänvisning till vikten av att respektera mänskliga rättigheter, inklusive ILO:s kärnkonventioner, FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter, och OECD:s riktlinjer för multinationella företag². Tillämpningen och uppföljningen av standarderna ska vara rigorös och tillräckliga resurser ska inom banken avsättas för detta.
- AfDB ska öka genomslag av AfDB:s policydialog genom att förstärka kapaciteten för detta samt bättre integrera för Sverige prioriterade frågor i denna dialog med mottagarländer.
- Ökad intern effektivitet ska åstadkommas genom bl.a. förbättrad intern planering, förenklade program- och projekthanteringsprocesser, mer anpassade upphandlingsreguleringar och förbättrad riskhantering med sikte på kortare handläggningstider och förbättrad utbetalningstakt.
- AfDB ska genomföra den decentraliseringsreform som banken påbörjat.
- AfDB ska stärka bankens finansiella hållbarhet, bland annat genom bibehållen högsta kreditvärdighet. Vidare ska banken säkra genomförandet av den stärkta kontrollstrukturen för bankens finansiella ställning.
- AfDB ska förstärka rollen för AfDB:s oberoende utvärderingsenhet för att säkerställa hög kvalitet i verksamheten och effektivt ansvarsutkrävande.

² FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter och OECD:s riktlinjer är relevanta för AfDB:s utlåning som involverar privat sektor.

Påverkansarbete och former för samverkan

Sverige sitter med i AfDB:s styrelse genom en gemensam styrelseledamot för Sverige, Norge, Danmark, Finland och Indien. Sverige har med sitt jämförelsevis stora kärnstöd goda möjligheter att påverka den verksamhet AfDB bedriver. Det är styrelsen som beslutar om AfDB:s investeringar. Vidare är styrelsen delaktig i framtagandet av strategier och policyer som också beslutas av styrelsen. Även den övergripande investeringsplanen beslutas av styrelsen. Därutöver är påfyllandsprocesser till afrikanska utvecklingsfonden en viktig påverkanskanal där Sverige agerar på egen hand.

Regeringen ska aktivt verka för att få genomslag för de förväntade resultat som är angivna ovan. Regeringen bedriver arbetet bland annat genom att;

- I styrelsen och dess utskott via valkretsen delta i ordinarie sammanträden och informella styrelsesammanhang.
- Vid Mid Term Review för ADF15 respektive för det sjunde kapitaltillskottet verka för genomslag för svenska prioriteringar och målsättningar.
- Under påfyllnadsförhandlingar i ADF16 (som inleds under 2022) verka för genomslag för svenska prioriteringar och målsättningar.
- Bedriva bilateral påverkan genom bland annat samstämmig dialog och riktade insatser inom enskilda sakfrågeområden på såväl politisk nivå som tjänstemannanivå.
- Nära samverkan med berörda myndigheter, inte minst med utlandsmyndigheterna och Sida
- Främja anställning av svenskar i AfDB, inklusive genom strategiska sekonderingar.
- Samverka med likasinnade länder.
- Främja tillvaratagande av svensk kompetens vid upphandlingar, exempelvis inom miljö- och hållbarhetsområdet.

Stöd till AfDBs samfinansieringsfonder

Sida (och i förekommande fall andra svenska myndigheter som ger stöd till AfDB) ska samråda med Regeringskansliet (UD och andra berörda departement) inför myndighetens beslut som avser större finansiellt bidrag i förhållande till Sveriges kärnstöd till organisationen, eller stöd till strategisk policyutveckling eller tematiskt område.

En fortsatt fokusering av den svenska finansieringen till AfDB:s samfinansieringsfonder ska ske i

linje med denna strategi. Stöd till tematiska samfinansieringsfonder där AfDB har en betydande operativ roll ska i första hand följa inriktningen i denna strategi. I särskilda fall kan det vara av strategiskt intresse att bidra till kunskapsutbyte och att samverka i ämnesutveckling med AfDB inom områden utöver denna strategi. Detta ska i så fall särskilt motiveras av den part som avser ge det aktuella stödet och samråd om stödet ska ske med RK (UD och andra berörda departement).

Sida (eller i förekommande fall annan myndighet) kan bevilja stöd till AfDB på nationell nivå. Dessa stöd styrs av särskilda strategier för länder, regioner eller tematiska områden. Om strategierna anger en annan inriktning än denna strategi ska eventuella avvikelser vid stöd till AfDB tydligt motiveras av berörd myndighet och samråd ska ske med RK (UD och berörda departement). Synergier med inriktningen i denna strategi ska aktivt sökas.

Uppföljning

Strategin ska följas upp enligt de principer och processer som anges i regeringens riktlinjer för strategier inom svenskt utvecklings-samarbete och humanitärt bistånd. Uppföljning sker löpande, bl.a. vid

de organisationssamråd som hålls mellan Regeringskansliet (UD och andra berörda departement), Sida och övriga berörda myndigheter. Organisationssamråd ska hållas en gång per år.

Den huvudsakliga resultatuppföljningen sker gentemot AfDB:s strategiska plan och dess årliga rapportering.

Utrikesdepartementet

Växel: 08-405 10 00

103 33 Stockholm